

RUSKÝ JAZYK

1.Charakteristika predmetu.

Vyučovací predmet druhý cudzí jazyk patrí medzi všeobecno vzdelávacie predmety a spoločne s vyučovacím predmetom anglický jazyk, slovenský jazyk a literatúra, resp. jazyk národnostnej menšiny a literatúra vytvára vzdelávaciu oblasť Jazyk a komunikácia.

Vzhľadom na široké využitie cudzích jazykov v súkromnej a profesijnej oblasti života, či už pri ďalšom štúdiu, cestovaní, spoznávaní kultúr aj práci, sa dôraz pri vyučovaní cudzích jazykov kladie na praktické využitie osvojených kompetencií, efektívnu komunikáciu a činnostne zameraný prístup. Komunikácia v cudzích jazykoch je podľa Európskeho referenčného rámca (ES, 2007, s. 5) založená na schopnosti porozumieť, vyjadrovať myšlienky, pocity, fakty a názory ústnou a písomnou formou v primeranej škále spoločenských a kultúrnych súvislostí podľa želaní a potrieb jednotlivca.

Výučba druhého cudzieho jazyka smeruje k dosiahnutiu komunikačnej úrovne A1 podľa Spoločného európskeho referenčného rámca pre jazyky (SERR) na konci nižšieho stredného vzdelávania. Označenie úrovne A1 je používateľ základného jazyka.

Charakteristika ovládania ruského jazyka na úrovni A1 podľa SERR je nasledujúca: Rozumie známym každodenným výrazom a najzákladnejším slovným spojeniam, ktorých účelom je uspokojenie konkrétnych potrieb, a tieto výrazy a slovné spojenia dokáže používať. Dokáže predstaviť seba aj iných a dokáže klásť a odpovedať na otázky o osobných údajoch, ako napríklad kde žije, o ľuďoch, ktorých pozná, a o veciach, ktoré vlastní. Dokáže sa dohovoriť jednoduchým spôsobom za predpokladu, že partner v komunikácii rozpráva pomaly a jasne a je pripravený mu pomôcť (SERR, 2013, s. 26).

ISCED 2 – nižšie stredné vzdelávanie	
Názov predmetu:	Ruský jazyk
Ročník:	deviaty
Časová dotácia:	2 h týždenne/ 66 h ročne
Počet hodín v ŠVP:	1 h týždenne/ 33 h ročne
Počet hodín v ŠkVP:	2 h týždenne/ 66 h ročne
Vyučovací jazyk:	slovenský

2. Ciele predmetu

Všeobecné ciele vyučovacieho predmetu ruský jazyk vychádzajú z modelu všeobecných kompetencií a komunikačných jazykových kompetencií, ako ich uvádza Spoločný európsky referenčný rámec pre jazyky (ŠPÚ, 2013). Pri formulácii cieľov vyučovacieho predmetu sa zdôrazňuje činnostne zameraný prístup - na splnenie komunikačných úloh sa žiaci musia zapájať do komunikačných činností a ovládať komunikačné stratégie.

Cieľom vyučovacieho predmetu ruský jazyk je umožniť žiakom:

- efektívne používať všeobecné kompetencie, ktoré nie sú charakteristické pre jazyk, ale sú nevyhnutné pre rôzne činnosti, vrátane jazykových činností,
- využívať komunikačné jazykové kompetencie tak, aby sa komunikačný zámer realizoval vymedzeným spôsobom,
- v receptívnych jazykových činnostiach a stratégiách (počúvanie s porozumením, čítanie s porozumením) spracovať hovorený alebo napísaný text ako poslucháč alebo čitateľ,
- v produktívnych a interaktívnych jazykových činnostiach a stratégiách (ústny prejav, písomný prejav) vytvoriť ústny alebo písomný text,
- používať hovorené a písané texty v komunikačných situáciách na konkrétne funkčné ciele.

3. Kompetencie

„Používatelia jazyka a učitelia sa jazyk využívajú mnoho kompetencií, ktoré získali vďaka svojim predchádzajúcim skúsenostiam, a ktoré môžu aktivovať tak, aby mohli plniť vzdelávacie úlohy a aktivity v komunikačných situáciách, v ktorých sa nachádzajú. Kompetencie sú súhrnom vedomostí, zručností a vlastností, ktoré umožňujú jednotlivcovi konať“ (SERR, 2013, s. 12, 103).

Podstatou jazykového vzdelávania je, aby žiak dokázal:

- riešiť každodenné životné situácie v cudzej krajine a v ich riešení pomáhať cudzincom, ktorí sú v jeho vlastnej krajine,
- vymieňať si informácie a nápady s mladými ľuďmi a dospelými, ktorí hovoria daným jazykom a sprostredkovať im svoje myšlienky a pocity,
- lepšie chápať spôsob života a myslenia iných národov a ich kultúrne dedičstvo.

Dôležité kompetencie pri vytváraní a udržovaní interaktívneho učebného prostredia v škole sú:

- kritické myslenie, t. j. schopnosť nachádzať, analyzovať a vyberať informácie s využívaním interdisciplinárnych znalostí, rozmanitých zručností a kritického prístupu,
- prijímanie informovaných rozhodnutí a schopnosť zmeny pozícií zoči voči presvedčivým a pádnym argumentom,
- tvorivé myslenie, t. j. schopnosť nachádzať nové, nezvyčajné spôsoby spájania faktov v procese riešenia problémov,
- prosociálne a prospoločenské myslenie, t. j. schopnosť analyzovať fakty a problémy v súvislosti s potrebami iných a spoločnosti ako celku.

3.1 Všeobecné kompetencie

Všeobecné kompetencie sú tie, ktoré nie sú charakteristické pre jazyk, ale ktoré sú nevyhnutné pre rôzne činnosti, vrátane jazykových činností (SERR, 2013, s.12).

Žiak dokáže:

- uvedomelo získavať nové vedomosti a spôsobilosti,
- opakovať si osvojené vedomosti a dopĺňať ich,
- uvedomovať si a používať stratégie učenia sa pri osvojovaní si cudzieho jazyka,
- chápať potrebu vzdelávania sa v cudzom jazyku,
- dopĺňať si vedomosti a rozvíjať komunikačné jazykové činnosti a stratégie, prepájať ich s poznaným, systematizovať ich a využívať pre svoj ďalší rozvoj a reálny život,
- kriticky hodnotiť svoj pokrok, prijímať spätnú väzbu a uvedomovať si možnosti svojho rozvoja,
- udržať pozornosť pri prijímaní poskytovaných informácií,
- pochopiť zámer zadanej úlohy,
- účinne spolupracovať vo dvojiciach i v pracovných skupinách,
- aktívne a často využívať doteraz osvojený cudzí jazyk,
- využívať dostupné materiály pri samostatnom štúdiu,
- byť otvorený kultúrnej a etnickej rôznorodosti.

3.2 Komunikačné jazykové kompetencie

Komunikačné jazykové kompetencie sú tie, ktoré umožňujú učiacemu sa konať s použitím konkrétnych jazykových prostriedkov (SERR, 2013, s. 12). Na uskutočnenie komunikačného zámeru a potrieb sa vyžaduje komunikačné správanie, ktoré je primerané danej situácii a bežné vo vybraných krajinách, kde sa hovorí ruským jazykom.

Komunikačné kompetencie sa skladajú z týchto zložiek:

- jazykové kompetencie,
- sociolingválne kompetencie,
- pragmatické kompetencie.

Jazykové kompetencie

Žiak dokáže:

- používať iba základný rozsah jednoduchých výrazov týkajúcich sa osobných údajov a potrieb konkrétneho typu,

- používať základný repertoár slovnej zásoby izolovaných slov a slovných spojení vzťahujúcich sa na dané konkrétne situácie,
- používať iba obmedzené ovládanie základných gramatických štruktúr a typov viet, ktoré sú súčasťou osvojeného repertoáru,
- ovládať výslovnosť obmedzeného repertoáru naučených slov a slovných spojení, zrozumiteľnú pre rodených hovoriacich, ktorí sú zvyknutí komunikovať s hovoriacimi pochádzajúcimi z jazykovej skupiny daného učiaceho sa,
- odpísať známe slová a krátke slovné spojenia, napríklad jednoduché pokyny alebo inštrukcie, názvy každodenných predmetov, názvy obchodov a bežne používané ustálené spojenia,
- vyhláskovať svoju adresu, štátnu príslušnosť a ostatné osobné údaje (SERR, 2013, s. 111 – 119).

Sociolingválne kompetencie

Žiak dokáže:

- nadviazať základnú spoločenskú konverzáciu tak, že používa najjednoduchšie spôsoby vyjadrenia zdvorilosti: pozdraviť sa, rozlúčiť sa, predstaviť sa, poďakovať sa, ospravedlniť sa atď. (SERR, 2013, s. 123).

Pragmatické kompetencie

Žiak dokáže:

- spájať slová alebo skupiny slov pomocou najzákladnejších lineárnych spojovacích výrazov, napríklad „a“ alebo „potom“,
- zvládnuť veľmi krátke izolované a väčšinou vopred naučené jazykové prejavy, s mnohými pauzami, ktoré sú nevyhnutné na hľadanie výrazových prostriedkov, na artikuláciu menej známych slov a na pokusy o vhodnejšiu formuláciu (SERR, 2013, s. 127, 131).

Obsahový štandard:

Poazbukové obdobie:	Úvodné opakovanie
	Obchod a služby
	Doprava a cestovanie
	Stravovanie
	Človek a príroda
	Obliekanie a móda
	Šport
	Krajiny, mestá a miesta
	Slovensko
	Záverečné opakovanie

TÉMA:

Obchod a služby:	V obchode – slovná zásoba
	V obchode – práca s dialógmi
	Modálny výraz „potrebovať niečo“
	Použitie výrazov smieť – nesmieť
	Báseň – hádanka : V obchode

Doprava a cestovanie:	oprava – slovná zásoba Doprava – práca s dialógmi Časovanie slovíes pohybu - íť Slovesá pohybu v spojení s predložkami Výrazy na označenie časových vzťahov Čítanie s porozumením poviedky Metro
Stravovanie:	Dobrá chuť! - slovná zásoba Dobrá chuť! - práca s dialógmi Časovanie slovíes dať – dávať Počúvanie a čítanie s porozumením poviedky Tak to nebýva Projekt – Jedálny lístok
Človek a príroda:	Na jar – slovná zásoba Na jar – práca s dialógmi Názvy svetových strán Čítanie a prerozprávanie poviedky Celý rok Tvorba prídavných mien od názvov svetových strán a ročných období Vyjadrenie času s predložkami „s – do“ Báseň Jar klope na dvere
Obliekanie a móda:	Podľa odevu vítajú – slovná zásoba Podľa odevu vítajú – práca s dialógmi Používanie slovíes obliekať si – sa, niekoho Časovanie slovesa spýtať sa Projekt – Šaty robia človeka
Šport:	Máme radi šport - slovná zásoba Máme radi šport – dialógy Aktivity počas dňa ruského jazyka Základné druhy športu Časovanie slovíes hľadať, čistiť Čítanie s porozumením poviedka Priateľ z detstva Pesnička o rozcvičke
Krajiny, mestá a miesta:	Na návšteve na dedine – slovná zásoba Na návšteve na dedine – práca s dialógmi Číslovky od 100 do 1 000 slovom aj písmom Použitie prísloviak miesta tu – tam Neobyčajná hodina geografie – slovná zásoba Text: Neobyčajná hodina geografie Aktivity počas dňa anglického jazyka
Slovensko:	SR – miesto, ktoré chcem navštíviť

Slovenská republika – prezentácia
Čítanie dátumu
List priateľovi o Slovensku
Pieseň – Veselý vietor

5. Výkonový štandard:

- Žiak má pochopiť význam ruského jazyka pre komunikáciu v EÚ a vo svete
- Rozšíriť a upevniť si slovnú zásobu témy Obchod a služby
- Zdokonaľovať si techniku hlasného čítania s porozumením, správnym prízvukom a intonáciou: Text: V obchode
- Vedieť používať modálny výraz „potrebovať niečo“
- Osvojiť si používanie výrazov smieť – nesmieť v rozličných situáciách.
- Rozšíriť a upevniť si slovnú zásobu témy Doprava
- Počúvať s porozumením, čítať a prekladať krátke dialógy na tému Doprava
- Ovládať časovanie slovies pohybu: ísť – cestovať a ich správne využívanie v rozličných situáciách
- Aktívne si osvojiť lexiku témy Doprava.
- Rozšíriť a upevniť si slovnú zásobu témy Stravovanie.
- Počúvať s porozumením, čítať a prekladať krátke dialógy.
- Osvojiť si poznatky o časovaní slovies dať - dávať.
- Vytvoriť projekt na tému Jedálny lístok a odprezentovať ho.
- Rozšíriť a upevniť si slovnú zásobu na tému Človek a príroda.
- Ovládať názvy svetových strán.
- Osvojiť si učivo o tvorení prídavných mien od názvov svetových strán a ročných období.
- Vedieť vyjadriť čas s predložkami „s – so“
- Rozšíriť a upevniť si slovnú zásobu na tému Obliekanie a móda
- Počúvať s porozumením, čítať a prekladať krátke dialógy na tému Obliekanie a móda
- Vedieť správne používať slovesá dokonavého a nedokonavého vidu typu obliekať si – sa – niekoho
- Osvojiť si časovanie slovesa spýtať sa a väzbu slovesa spýtať sa s predložkou „u“
- Vytvoriť a odprezentovať projekt na tému Šaty robia človeka
- Rozšíriť a upevniť si slovnú zásobu na tému Šport
- Vedieť vymenovať základné druhy športu
- Počúvať s porozumením, čítať a prekladať krátke dialógy na tému Šport
- Osvojiť si časovanie slovies hľadať, čistiť
- Zdokonaľovať si techniku hlasného čítania s porozumením
- Rozšíriť a upevniť si slovnú zásobu na tému Na návšteve na dedine
- Počúvať s porozumením, čítať a prekladať krátke dialógy na tému Na návšteve na dedine
- Vedieť počítať od 100 do 1 000
- Upevniť si používanie prísloviak miesta tu – tam
- Rozšíriť a upevniť si slovnú zásobu na tému Slovensko
- Vedieť vyhľadať informácie o mieste, ktoré chcem navštíviť
- Spracovať prezentáciu o Slovensku

- Napísať krátky list priateľovi o Slovensku
- Zopakovať si učivo 9. ročníka.

Prierezové témy

Sú integrované do jednotlivých tematických celkov.

Metódy, formy a postupy vyučovania ruského jazyka

Riadené, kontrolované techniky:

- Organizačné techniky: organizácia triedy, delenie do skupín a pod.
- Zadanie úlohy, uvedenie žiakov do problematiky: sústredenie pozornosti žiakov na cieľ, navodenie situácie, otázky a pod.
- Vysvetlenie učiva
- Čítanie s porozumením
- Kontrola žiackych prác, ústnych odpovedí
- Otázky - odpovede
- Odpisovanie (z tabule, z učebnice a pod.)
- Identifikácia, zisťovanie: žiaci vyberajú, zisťujú správnu možnosť, postup riešenia
- opakovanie a kontrola získaných vedomostí formou testov, písomných prác

Čiastočne riadené, kontrolované techniky:

- brainstorming
- príprava: učenie sa žiakov, čítanie, samostatná práca a pod.

Voľné, neriadené, nekontrolované techniky:

- hry
- riešenie problému
- simulácia (simulácia, napodobňovanie životných situácií)

Učebné zdroje:

- učebnice, pracovné zošity
- odborná literatúra
- vlastné materiály
- internet

Hodnotenie predmetu

Žiaci vo 9. ročníku sú hodnotení podľa aktuálneho Metodického pokynu na hodnotenie žiakov

Hodnotiace portfólio :

- Kontrolné práce – po tematických celkoch
- Analýza výsledkov rôznych činností
- Sledovať systematickú prípravu na vyučovanie (domáce úlohy)